

Fremtidig organisering af Stenvad Mosebrugscenter

21/10289 Åben Sag

Sagsgang

KFU

Sagsfremstilling

Kultur- og fritidsudvalget skal tage stilling til den fremtidige organisering af Stenvad Mosebrugscenter.

I forbindelse med projektet Folkets Fabrik i Stenvad Mosebrugscenter er der fra Lokale- og Anlægsfonden og Realdania givet et beløb på 0,200 mio. kr. til rådgivere samt betinget tilsagn med et krav om, at stedets fremtidige organisering omkring møde- og formidlingssted skulle beskrives nøjere omkring den unikke kombination. Kultur- og fritidsudvalget har efterfølgende bevilget 0,100 mio. kr. til processen, ligesom Landsbyklyngen og Djursland For Fuld Damp også har afsat midler til at understøtte processen.

Kultur- og Fritidsudvalget imødekom på sit møde den 27. november 2020 ansøgningen til projekt "Folkets Fabrik" fra Landsbyklyngen Midt i Norddjurs, og dermed at en politisk nedsat styregruppe skulle arbejde med den fremtidige organisering af Stenvad Mosebrugscenter samt med skitsetegninger af anlægsdelen af projektet. Styregruppens sammensætning blev følgende:

- Ole Svit, udpeget af Landsbyklyngen Midt i Norddjurs, formand for styregruppen
- Karoline Bergkvist Søgaard, politisk udpeget medlem fra kultur- og fritidsudvalget
- Torben Jensen, repræsentant og bestyrelsesformand for Djursland For Fuld Damp
- Ole Nielsen, repræsentant og næstformand for Djursland For Fuld Damp
- Carsten Jensen, daglig leder af Stenvad Mosebrugscenter og ansat af Djursland For Fuld Damp
- Morten Skovmand, kunstnerisk repræsentant
- Jette Pedersen, repræsentant for brugere af Stenvad Mosebrugscenter (også medlem af Djursland For Fuld Damp)

Den del af styregruppens arbejde der omhandler arkitekttegninger, kører sideløbende med organiseringsarbejdet og vil blive præsenteret særskilt for kultur- og fritidsudvalget på mødet den 13. december 2021 til beslutning.

I forhold til arbejdet med den fremadrettede organisering har en tilknyttet ekstern konsulent, med opbakning fra fondene, udarbejdet et notat på baggrund af interviews med nøgleaktører, der beskriver to modeller for den fremtidige organisering:

1. Stenvad Mosebrugscenter drives fremadrettet i regi af en forening med en driftsaftale med Norddjurs Kommune som hidtil, men med nye opgaver og krav jævnfør BDO's anbefalinger i forhold til mødesteds-aktiviteter.
2. På baggrund af de nye krav hjemtager Norddjurs Kommune driften af Stenvad Mosebrugscenter og sikrer den fremadrettede udvikling af både oplevelsesstedet og mødestedet.

Notatet er vedlagt som bilag.

På baggrund af konsulentens notat besluttede den nedsatte styregruppe at anbefale model 1, samt at driften af Stenvad Mosebrugscenter fremadrettet ikke varetages af Djursland For Fuld Damp, men af en ny forening med tilhørende bestyrelse. Liste over personer, der er parat til at stifte en forening samt indtræde i bestyrelsen, er vedlagt. Præmissen for, at en sådan bestyrelse med succes kan drive Stenvad Mosebrugscenter, vil kræve et kompetencebehov inden for bl.a.:

- strategi
- attraktions- og forretningsudvikling
- konceptudvikling
- fundraising
- mobilisering af frivillige
- økonomistyring
- historisk formidling
- turismeudvikling
- kultur, natur og bosætning
- innovation
- markedsføring.

Derfor vil det kræve, at bestyrelsen er en arbejdende bestyrelse, der dermed byder ind med arbejdskraft til udvikling af stedet. Ligeledes vil det også kræve flere økonomiske ressourcer at føre visionen ud i livet, hvilket også påpeges i notatet fra den eksterne konsulent.

Der er følgende tre scenarier for den fremtidige organisering:

- Styregruppens anbefaling følges, og der indledes en proces med at få Stenvad Mosebrugscenter adskilt fra Djursland For Fuld Damp, med henblik på et samarbejde med en ny forening omkring driften af Stenvad Mosebrugscenter, og at dette meddeles fondene omkring mødestedsprojektet.
- Der arbejdes videre med en model, hvor Djursland For Fuld Damp fortsat driver stedet men tilføres midler til udgifter i forbindelse med at rumme mødestedet, og at dette indføres i driftsaftalen med Djursland For Fuld Damp.
- Norddjurs Kommune hjemtager driften af Stenvad Mosebrugscenter med tilhørende driftsmidler.

Såfremt Norddjurs Kommune hjemtager driften af Stenvad Mosebrugscenter med tilhørende driftstilskud, vil der være en umiddelbar fordel i at kunne trække på de ressourcer, kommunen allerede har i form af markedsføring, økonomistyring, samt tydeligt sætte udviklingen af Stenvad Mosebrugscenter i sammenhæng med kommunens Plan- og Udviklingsstrategi samt relevante strategier for turisme, landdistriktsudvikling m.v. Som beskrevet i notatet fra den eksterne konsulent er der dog en stor risiko for, at Stenvad Mosebrugscenter vil miste det lokale og frivillige engagement, der er et centralt element i opbakning til stedet og et vigtigt element i den fremadrettede udvikling. Her er lokalt ejerskab vigtigt. Ligeledes kan kommunal styring af stedet gøre beslutninger og handlinger mindre dynamiske og mere langsommelige.

Ønsker Norddjurs Kommune en model, hvor en ny forening overtager driften af Stenvad Mosebrugscenter, bør foreningen være dannet og bestyrelsesmedlemmerne udpeget med navn og relevante kompetencer inden udvalgets møde i december, hvor anlægssagen behandles. Der er på nuværende tidspunkt tilknyttet en arkitekt på projektet, der er betalt af fondene. Præmissen for, at en ny forening kan drive Stenvad Mosebrugscenter med succes, er beskrevet ovenfor. Notatet fra den eksterne konsulent gør det dog klart, at der kan være en udfordring i kontinuerligt at rekruttere

bestyrelsesmedlemmer til en driftsforening, der har de nødvendige kompetencer og dedikation til stedet.

Uanset, hvilken model der vælges, gør notatet fra den eksterne konsulent det klart, at Stenvad Mosebrugscenter også fremadrettet vil være afhængig af kommunal opbakning og et driftstilskud.

Det er forvaltningens anbefaling, at der udarbejdes en ny driftsaftale for den fremadrettede drift af Stenvad Mosebrugscenter, der kan træde i kraft ved udgangen af 2022, og som gælder, uanset hvilken organisationsmodel Stenvad Mosebrugscenter fremadrettet skal arbejde med. Forvaltningen gør i den forbindelse opmærksom på, at Djursland For Fuld Damps bestyrelse har bemyndiget deres formand til at opsiges driftsaftalen med kommunen ved årets udgang.

Det er en forudsætning for mødestedets udvikling, uanset hvilken organisationsmodel der arbejdes med fremadrettet, at der skabes en solid økonomi omkring Stenvad Mosebrugscenter som mødested. Såfremt man ønsker at styrke attraktionen, og skal dette ske indenfor udvalgets eget budget, er muligheden, at yderligere 0,500 mio. kr., der i dag gives til Djursland For Fuld Damp til turismeindsats fra 2023, alene afsættes til drift og udvikling af Stenvad Mosebrugscenter - uanset organisering og driftsaftalemodel.

Det fremgår af budgetskiten for 2022, at der afsættes 0,300 mio. kr. til mødestedsprojektet årligt til fremtidig drift. Forvaltningen anbefaler, at disse midler, uanset hvilken forening der står bag, inkluderes i driftstilskud til Stenvad Mosebrugscenter, og opgaver tilknyttet midlerne indskrives i den kommende driftsaftale.

Det er på nuværende tidspunkt uklart, i hvilket omfang skinnecykler i Allingåbro kan drives med det driftstilskud øremærket hertil, såfremt den økonomiske opdeling gør, at foreningen udelukkende skal operere med tilskud på 0,247 mio. kr. til skinnecykler i Allingåbro. Dette gælder især, hvis Stenvad Mosebrugscenter overtages af en ny forening, der også modtager de 0,500 mio. kr. øremærket til turismeudvikling. Skinnecykler i Allingåbro drives for nuværende delvist af frivillige.

Uanset om der gives fondsfinansiering til det videre arbejde, har rapporten fra processen med BDO og nærværende analyse vist, at der skal ændres på driftsforholdet på Stenvad Mosebrugscenter,

hvilket kultur- og fritidsudvalget også vedtog på sit møde den 26. oktober 2020, da man vedtog, at BDO's generelle anbefalinger indføres i driftsaftalen. Samtidig ligger der et stort potentiale i at rette fokus på attraktion og aktiviteter for turister og borgere samtidig med, at der lægges færre kræfter i at tiltrække private fester samt videreførelse af traditionen indenfor beskæftigelsesområdet, da der på nuværende tidspunkt kun gives midler til driftsformål indenfor kultur- og fritidsområdet. Derfor skal der naturligvis fortsat tages socialt ansvar på linje med øvrige institutioner indenfor kultur- og fritidsområdet, som det også beskrives i vedlagte notat.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Arbejdet med en fremadrettet organisering hænger naturligt sammen med Norddjurs Kommunes turismestrategi og landdistriktsstrategi, da Stenvad Mosebrugscenter og skinnecykler i Allingåbro begge er faciliteter, der er omdrejningspunkt for både besøgende og lokal udvikling.

Økonomiske konsekvenser

Der er på nuværende tidspunkt afsat 0,976 mio. kr. til drift af Stenvad Mosebrugscenter.

Skinncykler i Allingåbro modtager et årligt tilskud på 0,247 mio. kr., som Djursland For Fuld Damp modtager.

Derudover er der afsat 0,500 mio. kr. til turistservice og udvikling, som kultur- og fritidsudvalget råder over. Disse gives på nuværende tidspunkt til Djursland For Fuld Damp, og er ikke målrettet udviklingen af en specifik facilitet.

Indstilling

Chef for kultur, fritid, turisme og biblioteker indstiller at,

1. udvalget træffer beslutning om fremtidig organisering af Stenvad Mosebrugscenter ud fra følgende scenarier:
 - a. Stenvad Mosebrugscenter som mødested drives af en til formålet oprettet forening og styrkes økonomisk, og dermed adskilles fra Djursland For Fuld Damp
 - b. Djursland For Fuld Damp fortsat driver stedet, men tilføres midler til udgifter i forbindelse med at rumme mødestedet og at dette indføres i driftsaftalen med Djursland For Fuld Damp
 - c. Norddjurs Kommune hjemtager driften af Stenvad Mosebrugscenter med tilhørende driftstilskud

Beslutning i Kultur- og fritidsudvalget den 20-09-2021

Udvalget besluttede, at Stenvad Mosebrugscenter som mødested drives af en til formålet oprettet forening og styrkes økonomisk, og dermed adskilles fra Djursland For Fuld Damp (indstillingens punkt a).

På kommende møde i kultur- og fritidsudvalget fremlægges sag om konkret udmøntning af beslutningen.

Henvendelse af den 16. september 2021 fra Torben Jensen, formand for DFFD og Stenvad Mosebrugscenter, blev udleveret på mødet og er vedlagt protokol.

Bilag:

1 -	Åben	Ekstern Notat - Organisering af Stenvad Mosebrugscenter - Folkets Fabrik	(121404/21)	(H)
3147615				
2 -	Lukket	Oversigt over kandidater ny forening	()	()
3 -	Åben	Notat vedr. fremtidig organisering af Stenvad Mosebrugscenter	(120443/21)	(H)
3146487				
4 -	Åben	Henvendelse fra formand DffD og Stenvad Mosebrugscenter	(129571/21)	(H)
3156947				